

УДК 378.147:364

*Видається за рішенням вченої ради Житомирського державного університету імені Івана Франка
(протокол №3 від 28 березня 2019 року)*

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Головний редактор: кандидат педагогічних наук, доцент **Надія Павлик**
Відповідальний редактор: кандидат філологічних наук **Катерина Марчук**
Відповідальний секретар: **Вікторія Безсмертна**

Свідоцтво Державної реєстраційної служби України КВ №23548-13388Р від 22.06.2018 р.
Навчальне, науково-популярне видання

Неформальна освіта: кращі практики і проекти : журнал / [гол. ред. Н.П. Павлик
відп. ред. К.А. Марчук]. – Житомир : Вид-во Житомирського держ. ун-ту
імені І. Франка, 2019. – Вип. 2. – 130 с., іл.

Обкладинка: Ірина Лисенко
Макетування: Надія Павлик
Коректор: Катерина Марчук

Надруковано з готового оригінал-макету

Підписано до друку 09.04.19. Формат 60x90/8. Папір офсетний.
Гарнітура Arial Narrow. Друк різнографічний.
Ум. друк. арк. 16.0. Обл. вид. арк. 14.2. Наклад 300. Зам. 12.

Видавництво Житомирського державного університету імені Івана Франка
м. Житомир, вул. Велика Бердичівська, 40
Свідоцтво про державну реєстрацію:
серія ЖТ №10 від 07.12.04 р.
електронна пошта (E-mail): zu@zu.edu.ua

ЗМІСТ

ПОЗАУНІВЕРСИТЕТСЬКІ ФОРМИ ОСВІТИ ТА ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПОЧАТКУ ХХ СТОЛІТТЯ В УКРАЇНІ (ЗА МАТЕРІАЛАМИ ЖУРНАЛУ «УНІВЕРСИТЕТСЬКІ ВІСТІ»)	5
КОНЦЕПЦІЯ ШКОЛИ НОВОГО ПОКОЛІННЯ	13
ВИВЧЕННЯ І ПОРІВНЯЛЬНА ОЦІНКА ДІЯЛЬНОСТІ СОЦІАЛЬНИХ УСТАНОВ І ЗАКЛАДІВ	20
ВІДОБРАЖЕННЯ ЦІННОСТІ НІМЕЦЬКОЇ ТА УКРАЇНСЬКОЇ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ У ВЗАЄМНОМУ ПОРІВНЯННІ	24
ГЕНДЕРНИЙ ЦЕНТР УМАНЬСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ПАВЛА ТИЧИНИ	27
ГРУПА «ВИВЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ (ЯК ІНОЗЕМНОЇ) ЗАСОБАМИ ТАНЦЮ»	32
ДОВГОСТРОКОВИЙ КУРС «ГРОМАДЯНСЬКА ОСВІТА ДЛЯ МОЛОДІЖНИХ ПРАЦІВНИКІВ» У РАМКАХ ДЕРЖАВНОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ «МОЛОДІЖНИЙ ПРАЦІВНИК»	36
ЕКОЛОГІЗАЦІЯ КУЛЬТУРНО-ОСВІТЬОГО ПРОСТОРУ КРЕМЕНЕЧЧИНИ	39
ЖИТТЯ Є ОСВІТА: ХІХ МІЖНАРОДНИЙ «ТИЖДЕНЬ ОСВІТИ ДОРΟΣЛИХ» В УКРАЇНІ	43
ІНІЦІАТИВА ДРУЖНОСТІ: СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ СУПРОВІД СТУДЕНТСЬКИХ СІМЕЙ ЯК ІНІЦІАТИВА ДРУЖНОСТІ ЗВО	47
КОНСУЛЬТАТИВНИЙ КУРС ПІДГОТОВКИ ДО ЗНО З ІСТОРІЇ УКРАЇНИ У НАЦІОНАЛЬНОМУ МУЗЕЇ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ	50
КУЛЬТУРА ВЗАЄМИН	55
МАЙБУТНІЙ УЧИТЕЛЬ. ДИТИНА З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ. БАТЬКИ: ТОЧКИ ДОТИКУ.	59
МІЖКУЛЬТУРНА ОСВІТА: КОМПЕТЕНТНІСТЬ ШЛЯХОМ ІНТЕРАКТИВУ	67
МІЖКУЛЬТУРНА ТОЛЕРАНТНІСТЬ В УМОВАХ ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЇ ОСВІТИ: ПОГЛЯД СТУДЕНТІВ-ІНОЗЕМЦІВ	70
МОЛОДІЖНИЙ ФЕСТИВАЛЬ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ ДРАМИ «ПОЧУЙ! ПОБАЧІ!»	74
МОЛОДІЖНИЙ ЦЕНТР «START» УМАНЬСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ПАВЛА ТИЧИНИ	80
НАУКОВИЙ ГУРТOK «ПСИХОЛОГІЯ ТВОРЧОСТІ УКРАЇНСЬКИХ МИТЦІВ»	84
НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНИЙ ТАБІР ДЛЯ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ «ДІЯ»	88
ОСВІТНІЙ КУРС «ГЕНОЦИД ЄВРЕЇВ ЄВРОПИ: ІСТОРИЧНА ПЕРСПЕКТИВА ТА ПІДХОДИ ДО ВИВЧЕННЯ»	94
ПІТЧІНГ СОЦІАЛЬНИХ ПРОЕКТІВ	98
СОЦІАЛЬНА РОБОТА В ГРОМАДІ: СТВОРЕННЯ ТА ЗАХИСТ СОЦІАЛЬНИХ ПРОЕКТІВ МАГІСТРАМИ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ	103
СОЦІАЛЬНИЙ ПРОЕКТ «МАЙСТЕРНЯ ПОРОЗУМІННЯ»	106

ВІДОБРАЖЕННЯ ЦІННОСТІ НІМЕЦЬКОЇ ТА УКРАЇНСЬКОЇ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ У ВЗАЄМНОМУ ПОРІВНЯННІ

АЛЛА ГОНЧАРЕНКО

ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ КИЇВСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА, КАФЕДРА МЕТОДИКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ ДОШКІЛЬНОЇ І ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ

АНОТАЦІЯ ПРОЕКТУ

Актуальність: в освіті загалом та у початковій школі зокрема відбуваються зміни, і дошкільна освіта має реагувати на них вже сьогодні. Вихідні позиції змін мають ґрунтуватися не лише на кращих практиках, а й бути результатом вивчення досвіду інших країн. Контекст державотворення передбачає долучення до процесу широких кіл громадськості, фахівців галузі.

ІНІЦІАТОРИ / СПІВОРГАНІЗАТОРИ ПРОЕКТУ

ОСНОВНА ІДЕЯ полягає у ознайомленні з досвідом дошкільної освіти Німеччини, зіставленні його з досвідом українського дошкілля, виділенні спільного, дотичного, відмінного шляхом організації широких дискусій.

Час впровадження проекту з неформальної освіти:
червень-грудень 2018р.

Громадська організація "KSF Vita e.V" (м. Дортмунд, Німеччина) та Асоціація директорів шкіл міста Львова за підтримки програми "Зміцнення взаємодії з громадянським суспільством країн Східного партнерства" Міністерства закордонних справ Німеччини.

УЧАСНИКИ ПРОЕКТУ

Педагогічні працівники: науковці, викладачі, керівники, вихователі-методисти та вихователі закладів дошкільної освіти, психологи, громадські активісти й журналісти;

Кількість – 36;

Вік – від 26 до 60 років;

Професійні або індивідуальні характеристики: фахівці, які критично ставляться до чинної системи дошкільної освіти, надають пріоритет свободі й